

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010470
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010470.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. 07. 2023 o žiadosti N. X., Q.. XX. XX. XXXX T. J., o žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného N. X., Q.. XX. XX. XXXX T. J., W. U. J. J., W.. Č.. T. Ú. Q. T.X. W. K. Y. U. U. - X., o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 06. 06. 2023, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/58/2019 zo dňa 10. 02. 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/86/2019 zo dňa 25. 02. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4Tos/85/2022 zo dňa 26. 07. 2022 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 06. 06. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie, ktorú N. X. odôvodnil tým, že nemá dôvod zavádzať len, aby sa dostal na slobodu. Je v jeho záujme viesť riadny život. Skutok sa stal, ako je to uvedené v rozhodnutí a treba prijať zodpovednosť. Bolo to kvôli zlej partii ľudí, do ktorej sa dostal. Pred nástupom do výkonu trestu vykonával trest domáceho väzenia, ktorý ho zmenil. Spoznal osobu, kvôli ktorej sa zmenil, zamestnal sa. Je v jeho záujme odísť z ústavu, spod vplyvu ľudí, ktorí sú tam. Chce sa vrátiť do Martina, pracovať ďalej, pokračovať vo výkone trestu domáceho väzenia. Ten trest mu zmenil pohľad na seba samého, za čo vďačí súdu v Martine. Trest domáceho väzenia vníma ako svoju poslednú šancu, ktorú dostal. Skutky, ktorých sa dopustil, ľutuje.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmienené prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon trestu odňatia slobody zo slobody sám dňa 05. 09. 2022 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde nie sú evidované nedostatky. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová sa nachádza od 27. 09. 2022, kde po absolvovaní nástupného oddielu v rámci vnútornej diferenciacie bol umiestnený do „B“ diferenciačnej skupiny. Správanie a vystupovanie je slušné, v dodržiavaní povinností a zákazov vyplývajúcich z právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody sa nedostatky nevyskytujú. V societe odsúdených konfliktné situácie nevyhľadáva. Do prednáškovej činnosti realizovanej pedagogickým personálom ústavu, ktorá je zameraná na vzdelávanie, resocializáciu v oblasti závislosti, medziľudských vzťahov a rozvoj osobnostných kompetencií sa zapája. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody si vytvoril podmienky na udelenie jednej disciplinárnej odmeny (pochvala za vzorné plnenie pracovných povinností na pracovisku Kuchyňa odsúdených. Disciplinárne potrestaný nie je. Voľný čas dokáže tráviť zmysluplne. Sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas, hráva spoločenské hry. Do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti organizovaných v ubytovni, ani celoústavných aktivít sa nezapojil. Od 18. 01. 2023 je pracovne zaradený, dovtedy vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. V rámci pracovných činností možno konštatovať spokojnosť s jeho prístupom a aktivitou,

určené povinnosti plní včas a v požadovanom rozsahu, nedovolenej činnosti sa nedopúšťa. Spätná väzba od kompetentných nadriadených je pozitívna. Kontakt udržiava formou korešpondencie s kamarátmi a kamarátkami. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Odsúdený preukazuje splnenie podmienok pre podmiennečné prepustenie, preto sa odporúča podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že trestnej činnosti sa dopustil v dôsledku alkoholu a tiež bola zapríčinená aj priateľkami, no uvedomil si, že sa musí napraviť. Inú šancu nemám. Podnetom pre podanie návrhu bol uložený trest domáceho väzenia, v ktorom by chcel pokračovať, vrátiť sa do toho prostredia, kde mu bolo umožnené si toto všetko uviesť. Pobyt v ústave ho ničí

Obhajca taktiež zotrval na podanom návrhu. Dá sa povedať, že sú z jednej obce a môže potvrdiť, že príbuzenská komunita aj po pracovnej, aj po materiálnej stránke pripravila podmienky na návrat odsúdeného, kde môže bývať so svojou družkou a dcérou.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť. Odsúdený bol šesťnásťkrát súdom potrestaný, bol aj podmiennečne prepustený, avšak opakovane sa dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti. AJ aktuálne vykonáva trest, ktorý bol pôvodne uložený ako podmiennečný, no neskôr pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti v skúšobnej dobe bol nariadený jeho výkon. Aj s poukazom na to, že resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá a riziko recidívy ako stredné, má za to, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený N. X. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/58/2019 zo dňa 10. 02. 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/86/2019 zo dňa 25. 02. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.

4Tos/85/2022 zo dňa 26. 07. 2022 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz šesťnásťkrát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť, no aj za trestné činy výtržníctva, útoku na verejného činiteľa či vydierania. Trest domáceho väzenia mu bol uložený za skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin vydierania, prečin nebezpečného vyhrážania a prečin porušovania domovej slobody. Tento skutok odsúdený spáchal počas skúšobnej doby odsúdenia Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 5T/58/2019. Odsúdený bol v minulosti tiež trikrát podmienene prepustený, pričom sa vždy v skúšobnej dobe osvedčil. Rovnako sa osvedčil aj v jednom prípadne podmienene odsúdenia. Vykonal nepodmienené tresty odňatia slobody a tiež aj dva alternatívne tresty povinnej práce. Už ako mladistvý bol odsúdený k podmienene trestu odňatia slobody. Prvý nepodmienený trest odňatia slobody začal vykonávať v roku 1998, neskôr vykonával tresty v trvaní niekoľkých mesiacov a ako už bolo uvedené trikrát bol aj podmienene prepustený. Počas plynutia skúšobných dôb podmienene odsúdenia sa po osvedčení znova dopúšťal trestnej činnosti. Ponaučením mu tak nebolo ani odsúdenie v podobe podmienene trestu a evidentne ani v podobe trestu nepodmieneného.

Dopustil sa troch priestupkov, dva z nich boli priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu, jeden bol priestupkom proti majetku. Teda odsúdený nielen v podobe trestného činu, ale aj v podobe priestupku porušuje vlastnícke právo inej osoby či jej telesnú integritu.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmienene prepustenia na slobodu.

Ku dňu rozhodovania o žiadosti o prepustenie mal odsúdený 44 rokov, kedy výraznú väčšinu života žil kriminálnym spôsobom života, najneskôr od roku 1995. Hoci má osvojené pracovné návyky a aj v súčasnej dobe je aktívny, nedá sa povedať, že by mu práca, ktorú má dokonca aj prisľúbenú, prinášala osobný prospech, ktorý by ho odrádzal od páchania trestnej činnosti.

Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z 15 odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. V žiadosti a aj na verejnom zasadnutí sa ale odsúdený snažil súd presvedčiť, že práve trest domáceho väzenia ako v poradí 16. odsúdenie mu malo zmeniť život a myslenie. Je ale nutné uviesť, že nijakým spôsobom nepopísal a nekonkretizoval naznačené zmeny. Skutočnosť, že má možnosť pracovať či byť v kolektíve osôb, ktoré až na jednu výnimku nekonkretizoval, ešte neznamená, že odsúdený zmenil svoje priority. Nesvedčí o tom ani odpis z registra trestov, ani výpis z centrálnej evidencie priestupkov a správnych deliktov. Počas výkonu trestu odňatia slobody mu bola udelená len jedna disciplinárna odmena. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcimi skúsenosťami s výkonom trestu odňatia slobody. Voľný čas netrávi nijako špecificky. Pasívne sleduje televíziu a počúva rozhlas a venuje sa spoločenským hrám. Do prednáškovej činnosti sa síce zapája, no efekt či výsledok z jeho participácie nie je pre súd známy a z hodnotenia ústavu nevyplýva, či odsúdený zaujal alebo nezaujal kritický postoj k trestnej činnosti.

Napriek kriminálnej minulosti je odsúdený prosociálne orientovaný jedinec, zapája sa do prednáškovej činnosti organizovanej ústavom, no v podmienkach slobody zlyháva, spolieha sa na iných, nie na seba. Zodpovednosť za svoje konanie vníma cez alkohol či priateľky.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienene prepustený, ostala neodôvodnená. Súd za taký dôvod nepovažuje cieľ dokončiť výkon trestu domáceho väzenia. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu a spoluodsúdeným, ešte neznamená, že v

podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený. Nijako nekonkretizoval dôvody podmiennečného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Už vo veku mladistvého bol odsúdený a následne bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (16 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmiennečné prepustenie je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného N. X. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.